

Rolnummer 5712
Arrest nr. 116/2014 van 17 juli 2014

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende artikel 102 van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen, gesteld door het Arbeidshof te Gent.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters A. Alen en J. Spreutels, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, F. Daoût, T. Giet en R. Leysen, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter A. Alen,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* * *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij arrest van 9 september 2013 in zake de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening tegen Lieve Daenen, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 12 september 2013, heeft het Arbeidshof te Gent de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 102 van de Herstelwet van 22 januari 1985 het gelijkheids- en non discriminatiebeginsel van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in de interpretatie dat aan een werknemer die voltijds is tewerkgesteld bij één werkgever een recht wordt toegekend op (onderbrekings)uitkeringen bij vermindering van arbeidsprestaties met 1/5 terwijl datzelfde recht niet wordt toegekend aan een werknemer die voltijds is tewerkgesteld door de cumulatie van twee halftijdse betrekkingen bij twee werkgevers die zijn arbeidsprestaties vermindert met 1/5 in die zin dat de arbeidsprestaties van deze werknemer bij elke werkgever tegelijk worden vermindert met één tiende om zo te komen tot een vermindering van prestaties met 1/5 ? ».

De Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. V. Pertry, advocaat bij de balie te Brussel, heeft een memorie ingediend.

Bij beschikking van 27 mei 2014 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers T. Merckx-Van Goey en F. Daoût gehoord te hebben, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een van de partijen binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 18 juni 2014 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 18 juni 2014 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied*

Lieve Daenen cumuleert twee halftijdse betrekkingen bij de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van twee gemeenten. Zij verkreeg de toestemming van haar werkgevers voor een vermindering van haar arbeidsprestaties met elk een tiende, samen een vijfde van een voltijdse betrekking.

In 2009 kreeg zij een onderbrekingsuitkering voor die vermindering van een voltijdse arbeidsprestatie met een vijfde, maar de directeur van het werkloosheidsbureau besliste die uitkering vanaf 2010 niet meer toe te kennen omdat het volgens hem, rekening houdend met een arrest van het Grondwettelijk Hof van 25 maart 2009 (nr. 63/2009), niet mogelijk is een onderbrekingsuitkering te krijgen wanneer men twee halftijdse betrekkingen cumuleert en men vervolgens de arbeidsprestaties vermindert met een vijfde.

Lieve Daenen heeft bij de arbeidsrechtbank de vernietiging van die beslissingen gevorderd. De arbeidsrechtbank oordeelde dat zij, rekening houdend met het voormelde arrest van het Grondwettelijk Hof, wel degelijk recht had op een onderbrekingsuitkering omdat er anders een discriminatie zou bestaan tussen een voltijds tewerkgestelde werknemer bij één werkgever en voltijds tewerkgestelde personeelsleden bij twee werkgevers.

De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (hierna : RVA) heeft bij het Arbeidshof te Gent hoger beroep ingesteld tegen het vonnis van de arbeidsrechtbank. De RVA heeft bezwaar tegen de analoge toepassing van het arrest nr. 63/2009 van 25 maart 2009 in onderhavige zaak.

Het Arbeidshof stelt vast dat het arrest van het Grondwettelijk Hof enkel betrekking had op de situatie van een werknemster die twee halftijdse betrekkingen cumuleerde en die een halftijds ouderschapsverlof aanvraag van zes maanden, meer bepaald eerst drie maanden bij één van haar halftijdse betrekkingen en vervolgens drie maanden bij de andere. Het Arbeidshof oordeelt dat een toepassing bij analogie van het voormelde arrest nr. 63/2009 niet mogelijk is en beslist de hiervoor geciteerde prejudiciële vraag te stellen.

III. *In rechte*

- A -

A.1. De Ministerraad, die als enige een memorie heeft ingediend, doet eerst opmerken dat het recht op onderbrekingsuitkeringen accessoir is aan het recht op vermindering van arbeidsprestaties, en dat de hamvraag is of Lieve Daenen recht heeft op een vermindering van haar arbeidsprestaties.

A.2. Volgens de Ministerraad heeft het verwijzende rechtscollege terecht geoordeeld dat het arrest nr. 63/2009 van 25 maart 2009 niet zonder meer kon worden getransponeerd op onderhavige zaak.

A.3.1. Hij voert aan dat de prejudiciële vraag geen antwoord behoeft, nu de beweerde schending van het gelijkheidsbeginsel niet voortvloeit uit artikel 102 van de herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen (hierna : de herstelwet), maar uit het achtste lid van artikel 99 van die wet, nu het te dezen gaat om personeel van lokale besturen.

A.3.2. Hij stelt bovendien dat de beweerde schending van het gelijkheidsbeginsel niet voortvloeit uit artikel 102 van de herstelwet, maar uit artikel 7 van het koninklijk besluit van 2 januari 1991 betreffende de toekenning van onderbrekingsuitkeringen (hierna : het koninklijk besluit van 2 januari 1991).

A.4.1. In ondergeschikte orde betoogt de Ministerraad dat de prejudiciële vraag ontkennend moet worden beantwoord.

Hij bevestigt dat een werknemer die is tewerkgesteld op basis van een of meer deeltijdse arbeidsovereenkomsten niet het recht heeft om zijn arbeidsprestaties te verminderen met de helft of een vijfde. Het gegeven dat de werkgever zich akkoord verklaart met de vermindering is daarbij van geen belang.

A.4.2. Hij voert in eerste instantie aan dat de situatie van een werknemer met een voltijdse arbeidsovereenkomst en die van een werknemer met een deeltijdse arbeidsovereenkomst niet vergelijkbaar zijn wat de vermindering van hun arbeidsprestaties betreft.

A.4.3. Ondergeschikt, voor zover het Hof zou oordelen dat die situaties vergelijkbaar zijn, is de Ministerraad ervan overtuigd dat het verschil in behandeling redelijk is verantwoord.

Dat verschil berust op een objectief criterium. Voorts wordt een wettig doel nagestreefd in zoverre het recht op vermindering van de arbeidsprestaties met de helft of een vijfde en op onderbrekingsuitkering uitsluitend toekomt aan werknemers die hun arbeidsprestaties verminderen binnen de perken van het hun toegekende recht.

Enerzijds, moet de regeling worden ingepast in het gehele stelsel van het loopbaanonderbrekingen en in het arbeidsrechtelijke kader wat deeltijdse arbeid betreft. Bovendien moet rekening worden gehouden met het budgettaire aspect.

Anderzijds, moet volgens de memorie van toelichting bij de wet van 13 februari 1998 houdende bepalingen tot bevordering van de tewerkstelling, waarbij artikel 99, zevende en achtste lid, in de herstelwet werd ingevoerd, rekening worden gehouden met de « specificiteit en de organisatiestructuur van het merendeel van de openbare diensten ».

De Ministerraad wijst erop dat de beperkingen op de vermindering van arbeidsprestaties voor het personeel van lokale besturen passen in het kader van een proces van rationalisatie van de verschillende stelsels van loopbaanonderbreking, waarbij, onder meer, loopbaanverminderingen van een vierde en een derde van de betrekking niet meer mogelijk zijn.

Volgens de Ministerraad staat het verschil tussen voltijdse en deeltijdse werknemers wat de loopbaanonderbreking betreft in een redelijke verhouding met dat wettige doel.

Enerzijds, kan de deeltijds tewerkgestelde werknemer de uitvoering van een of meer betrekkingen schorsen en aldus een vergelijkbaar effect verkrijgen. Anderzijds, zou het haaks staan op de beoogde rationalisering indien werkgevers niet alleen worden geconfronteerd met deeltijdse arbeidsprestaties van 80 pct. of 50 pct., maar bovendien met dergelijke verminderingen op allerlei types van deeltijdse arbeidsovereenkomsten.

Bovendien, aldus nog de Ministerraad, beoogt de regeling een zekere mate aan persoonlijke flexibiliteit om te kunnen inspelen op persoonlijke aspiraties en noodwendigheden van familiale of persoonlijke aard, waaraan meer nood is bij voltijds tewerkgestelden dan bij werknemers die bij voorbaat hebben gekozen voor een tewerkstelling die hen niet voltijds in beslag neemt. Diegenen die meerdere deeltijdse contracten cumuleren, kunnen elk van de deeltijdse contracten onderbreken, wat hen in een vergelijkbare situatie brengt.

De Ministerraad voegt daaraan toe dat werkgevers en werknemers steeds conventioneel ruimere regelingen kunnen afspreken dan die waarop de werknemer strikt recht heeft. Er is dan wel geen uitkering ten laste van de RVA.

A.4.4. De Ministerraad stelt voorts dat het laten afhangen van het recht op vermindering van de arbeidsprestaties van het al dan niet bestaan van meerdere deeltijdse arbeidsovereenkomsten die tot een voltijdse tewerkstelling zouden worden samengeteld, het stelsel nog zou bemoeilijken.

Het cumuleren van meerdere deeltijdse arbeidsovereenkomsten levert nog geen voltijdse arbeidsovereenkomst op. Bovendien zou de relatie tussen een werkgever en een deeltijdse werknemer afhankelijk worden van het bestaan en de omvang van een andere deeltijdse arbeidsovereenkomst. De Ministerraad wijst op een reeks praktische problemen bij het cumuleren van verminderingen van arbeidsprestaties.

De Ministerraad benadrukt ook dat het aanvaarden van dergelijke uitzonderingen op termijn kan afstralen op andere domeinen in het arbeidsrecht.

Hij herinnert er ten slotte aan dat het gegeven dat de werkgevers in de onderhavige zaak geen bezwaar hadden, niet van belang is. Het gaat om een recht dat niet afhankelijk is van de toestemming van de werkgever.

De Ministerraad besluit dat, indien er al sprake zou zijn van vergelijkbare categorieën, de deeltijdse werknemers niet minder gunstig behandeld worden en dat zelfs indien dat het geval zou zijn, het verschil in behandeling redelijk verantwoord zou zijn.

- B -

B.1. Het Hof wordt ondervraagd over de bestaanbaarheid met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, van artikel 102 van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen (hierna : de herstellwet), dat bepaalt :

« § 1. Een uitkering wordt toegekend aan de werknemer die met zijn werkgever overeenkomt om zijn arbeidsprestaties te verminderen met 1/5, 1/4, 1/3 of 1/2 van het

normaal aantal arbeidsuren van een voltijdse betrekking, ofwel de toepassing vraagt van een collectieve arbeidsovereenkomst die in een dergelijke regeling voorziet, ofwel een beroep doet op de bepalingen van artikel 102*bis*.

De Koning bepaalt bij in Ministerraad overlegd besluit het bedrag van de uitkering, alsmede de nadere voorwaarden en regelen tot toekenning van deze uitkering.

§ 2. De bij § 1 bedoelde overeenkomst wordt schriftelijk vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van artikel 11*bis* van de wet van 3 juli 1978 ».

B.2. Artikel 102 van de herstellwet maakt het mogelijk een uitkering voor loopbaanonderbreking toe te kennen aan de werknemer die zijn arbeidsprestaties vermindert.

Artikel 105 van de herstellwet biedt de Koning de mogelijkheid om, onder bepaalde voorwaarden, een recht op onderbreking van de beroepsloopbaan of een vermindering van de arbeidsprestaties toe te kennen.

B.3.1. Artikel 102 van de herstellwet behoort met de artikelen 99 tot 107 van die wet tot de bepalingen die een systeem van onderbreking van de beroepsloopbaan organiseren teneinde « de flexibiliteit in de arbeidsorganisatie te verbeteren » (*Parl. St.*, Senaat, 1984-1985, nr. 757/1, p. 2).

Die bepalingen willen aldus « bijdragen tot een herverdeling van de beschikbare arbeid » (*ibid.*, p. 36).

B.3.2. Wat de bepalingen in verband met de loopbaanonderbreking betreft, lichtte de minister in zijn uiteenzetting toe :

« De bepalingen van deze afdeling hebben een dubbele bedoeling. Enerzijds wordt uitgegaan van de idee dat men aan de individuele werknemer de mogelijkheid moet geven, tijdens zijn loopbaan, soepeler in te spelen op persoonlijke aspiraties en noodwendigheden. Deze kunnen van familiale aard zijn, zoals bv de opvang van kinderen na de geboorte of bij adoptie, het bijstaan van familie of vrienden bij ziekte of overlijden of van persoonlijke aard, zoals bv. bijscholing, reizen, e.a.

Actueel ontbreekt immers deze vorm van persoonlijke flexibiliteit. Ofwel is men aangewezen op het nemen van ‘ verlof zonder wedde ’ wat het wegvallen impliceert van alle sociale zekerheid ofwel dient men een dienstbetrekking op te geven.

Vandaar dat een wettelijk stramien opgebouwd wordt waarbinnen werkgevers en werknemers afspraken kunnen maken betreffende de onderbreking of de herschikking van de beroepsloopbaan.

[...]

Aangezien anderzijds deze maatregelen kaderen in een politiek van herverdeling van de beschikbare arbeid, wordt het toekennen van het vervangingsinkomen afhankelijk gesteld van de vervanging door een uitkeringsgerechtigde werkloze.

Zodoende kunnen op basis van individuele of collectieve afspraken tussen werkgevers en werknemers formules als, ouderschapsverlof, vormingsverlof, ' jobsharing ' of uitloopbanen realiteit worden in de particuliere sector en verder ontwikkeld worden in de publieke sector » (*Parl. St.*, Kamer, 1984-1985, nr. 1075/21, p. 172).

B.4. Het verwijzende rechtscollege vraagt of artikel 102 van de herstellwet discriminerend is in de interpretatie dat een werknemer die voltijds is tewerkgesteld bij één werkgever recht heeft op een uitkering voor vermindering van arbeidsprestaties met een vijfde, terwijl die uitkering niet wordt toegekend aan een werknemer die voltijds is tewerkgesteld door de cumulatie van twee halftijdse betrekkingen bij twee werkgevers en die zijn arbeidsprestaties bij elke werkgever tegelijk vermindert met een tiende van een voltijdse betrekking, samen een vijfde van een voltijdse betrekking.

B.5. Uit de bewoordingen zelf van artikel 102 van de herstellwet vloeit voort dat de vermindering van de arbeidsprestaties en de uitkering voor loopbaanonderbreking die wordt toegekend aan de werknemer die zijn arbeidsprestaties deeltijds vermindert, enkel werden opgevat ten aanzien van de werknemer die voltijds is tewerkgesteld bij één werkgever.

B.6. De zaak voor het verwijzende rechtscollege heeft betrekking op de uitkering voor vermindering van arbeidsprestaties van een persoon die een halftijdse betrekking bij een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (OCMW) in een gemeente cumuleert met een halftijdse betrekking bij een OCMW in een andere gemeente. De respectieve werkgevers hebben er geen bezwaar tegen dat de betrokkene bij elk van hen haar arbeidsprestaties vermindert, maar de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) is van mening dat die persoon vanaf 2010 geen recht meer heeft op een uitkering voor vermindering van arbeidsprestaties.

B.7.1. De Ministerraad voert allereerst aan dat de prejudiciële vraag geen antwoord behoeft, nu de betrokkene is tewerkgesteld bij lokale overheden, zodat volgens hem niet artikel 102 van de herstelwet van toepassing is, maar artikel 99, achtste lid, ervan.

B.7.2. Artikel 99 van de herstelwet bepaalt :

«De bepalingen van deze afdeling zijn van toepassing op de werknemers en de werkgevers.

Voor de toepassing van deze bepalingen worden gelijkgesteld met :

1° werknemers : de personen die anders dan krachtens een arbeidsovereenkomst tegen loon arbeid verrichten onder het gezag van een andere persoon, met uitzondering van de leerlingen;

2° werkgevers : de personen die de onder 1° genoemde personen tewerkstellen.

[...]

De Koning kan, bij in Ministerraad overlegd besluit, de regeling betreffende de onderbreking van de beroepsloopbaan uitbreiden of een gelijkaardige regeling invoeren die van toepassing is op :

1° de personeelsleden van de Rijksonderwijsinrichtingen, de psycho-medisch-sociale centra van de Staat en van de Rijksvormingscentra;

2° de gesubsidieerde personeelsleden van de door de Staat gesubsidieerde onderwijsinrichtingen en psycho-medisch-sociale centra;

3° de personeelsleden van de andere diensten van de Staat, met uitzondering evenwel, van de personeelsleden van de krijgsmacht, en van de magistraten van de rechterlijke orde, van het Grondwettelijk Hof, van de Raad van State en van het Rekenhof.

Onverminderd de hiernavolgende leden worden de provincies, de gemeenten, de agglomeraties en federaties van gemeenten, evenals de openbare inrichtingen en de publiekrechtelijke verenigingen die ervan afhangen, gemachtigd op hun personeel anders dan bedoeld in het vijfde lid, de regeling inzake loopbaanonderbreking toe te passen die is vastgesteld met toepassing van de artikelen 100, 100*bis*, 102 en 102*bis* van deze wet.

De statutaire en contractuele personeelsleden van de provincies en de gemeenten hebben recht op een onderbreking van de beroepsloopbaan voor zover zij voldoen aan de voorwaarden en modaliteiten vastgesteld met toepassing van artikel 100, derde lid.

De personeelsleden bedoeld in het vorig lid hebben eveneens recht op een vermindering van hun voltijdse arbeidsprestaties met één vijfde of de helft voor zover zij voldoen aan de voorwaarden en modaliteiten vastgesteld met toepassing van artikel 102, § 1, tweede lid.

[...]».

B.7.3. Artikel 99, achtste lid, van de herstelwet opent weliswaar het recht op vermindering van de arbeidsprestaties voor het personeel van lokale overheden, maar stelt zelf geen voorwaarden en modaliteiten vast voor het recht op een uitkering voor vermindering van arbeidsprestaties. Het verwijst daarvoor naar artikel 102, § 1, tweede lid, ervan, dat de Koning machtigt het bedrag te bepalen van de uitkering voor vermindering van arbeidsprestaties bedoeld in het eerste lid, alsmede de nadere voorwaarden en regelen voor de toekenning ervan.

Derhalve is ook voor het personeel van lokale overheden het in de prejudiciële vraag opgeworpen verschil in behandeling uiteindelijk vervat in artikel 102 van de herstelwet, bepaling die het verwijzende rechtscollege te dezen van toepassing acht.

B.8.1. De Ministerraad voert ook aan dat de prejudiciële vraag geen antwoord behoeft omdat het verschil in behandeling volgens hem niet voortvloeit uit artikel 102 van de herstelwet, maar uit artikel 7 van het koninklijk besluit van 2 januari 1991 betreffende de toekenning van onderbrekingsuitkeringen.

Artikel 7, § 1, van het voormelde koninklijk besluit van 2 januari 1991 bepaalt :

« De werknemers tewerkgesteld in een voltijdse arbeidsregeling die, in toepassing van artikel 102 van voormelde wet van 22 januari 1985, hun arbeidsprestaties verminderen met een vijfde, een vierde, een derde of de helft zijn gerechtigd op onderbrekingsuitkeringen, op voorwaarde dat :

1° de voorziene duur van de vermindering van de arbeidsprestaties tenminste drie maanden bedraagt;

2° dat zij een aanvraag tot onderbrekingsuitkeringen indienen volgens de voorwaarden en modaliteiten bepaald in dit besluit in dewelke de werknemer er zich toe verbindt hen te vervangen volgens de regels bepaald in § 2.

B.8.2. Het verschil in behandeling vloeit wel degelijk voort uit artikel 102 van de herstelwet, nu blijkt dat de wetgever enkel heeft voorzien in een recht op vermindering van

arbeidsprestaties met een uitkering voor werknemers die voltijds bij eenzelfde werkgever zijn tewerkgesteld.

B.9. Het Hof dient te onderzoeken of er een discriminatie is tussen voltijds tewerkgestelde werknemers, doordat de enen, die tewerkgesteld zijn bij één werkgever, recht hebben op een uitkering voor vermindering van arbeidsprestaties met één vijfde, terwijl de anderen, doordat zij halftijds tewerkgesteld zijn bij twee werkgevers, geen recht hebben op een uitkering voor vermindering van arbeidsprestaties met telkens één vijfde bij elk van hen beiden.

B.10.1. De Ministerraad voert in hoofdorde aan dat de situatie van een werknemer met een voltijdse arbeidsovereenkomst en de situatie van een werknemer met een deeltijdse arbeidsovereenkomst niet vergelijkbaar zijn wat de vermindering van hun arbeidsprestaties betreft.

B.10.2. Wat betreft de duur van de arbeidstijd en de eventuele uitkering voor vermindering van arbeidsprestaties bevinden voltijds tewerkgestelde werknemers bij één enkele werkgever en voltijds tewerkgestelde werknemers om reden van cumulatie van twee halftijdse betrekkingen bij twee werkgevers zich wel degelijk in een vergelijkbare situatie.

B.11. Het Hof houdt bij zijn toetsing ook rekening met artikel 4 van de wet van 5 maart 2002 betreffende het beginsel van non-discriminatie ten gunste van deeltijdwerkers, dat bepaalt :

« Met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden worden deeltijdse werknemers niet minder gunstig behandeld dan voltijdse werknemers in een vergelijkbare situatie louter op grond van het feit dat zij in deeltijd werkzaam zijn, tenzij het verschil in behandeling om objectieve redenen gerechtvaardigd is.

Wanneer zulks passend is, kunnen hun rechten worden vastgesteld in verhouding tot hun arbeidsduur.

Indien zulks om objectieve redenen gerechtvaardigd is, kan de toegang tot bepaalde arbeidsvoorwaarden afhankelijk worden gesteld van een bepaalde diensttijd, arbeidsduur of beloning ».

Die bepaling strekt ertoe de richtlijn 97/81/EG van de Raad van 15 december 1997 betreffende de door de Unice, het CEEP en het EVV gesloten raamovereenkomst inzake deeltijdarbeid, waarvan clause 4 een beginsel van non-discriminatie vaststelt, ten uitvoer te leggen.

B.12. De wetgever heeft redelijkerwijs kunnen aannemen dat de met de in het geding zijnde bepaling beoogde doelstelling de werknemer de mogelijkheid te bieden zijn arbeidsprestaties te verminderen, en hem met een uitkering aan te moedigen om « soepeler in te spelen op persoonlijke aspiraties en noodwendigheden » (*Parl. St.*, Kamer, 1984-1985, nr. 1075/21, p. 172), veeleer diende te worden nagestreefd ten aanzien van voltijds tewerkgestelde werknemers dan ten aanzien van deeltijds tewerkgestelde werknemers, aangezien deze laatsten tot op zekere hoogte geacht kunnen worden reeds meer flexibel te kunnen werken.

B.13. Nu de wetgever met de voormelde legitieme doelstelling in het bijzonder oog heeft kunnen hebben voor de voltijds tewerkgestelde werknemer, is er evenwel geen redelijke verantwoording om enkel te voorzien in een uitkering voor vermindering van arbeidsprestaties met 1/5 voor een werknemer die voltijds bij één werkgever is tewerkgesteld, maar niet voor de werknemers die evenzeer voltijds zijn tewerkgesteld, om de enkele reden dat zij twee halftijdse betrekkingen cumuleren.

B.14. Het gelijkheidsbeginsel gebiedt dat, nu de werknemer die voltijds bij één werkgever is tewerkgesteld recht heeft op een uitkering voor vermindering van arbeidsprestaties wanneer hij zijn prestaties vermindert, ook de werknemer die voltijds bij twee werkgevers is tewerkgesteld door een cumulatie van twee halftijdse betrekkingen, - weliswaar enkel *pro rata* - recht heeft op een uitkering voor vermindering van arbeidsprestaties wanneer hij bij elk van hen zijn halftijdse arbeidsprestaties vermindert met één vijfde, zoals te dezen.

Aldus zal die uitkering voor de werknemer die twee dergelijke halftijdse betrekkingen cumuleert, nooit hoger zijn dan wanneer hij voltijds zou zijn tewerkgesteld bij één enkele werkgever; de gelijkheid onder de werkgevers blijft gehandhaafd in zoverre elke werkgever een vermindering van arbeidsprestaties enkel moet gedogen in een verhouding die de wetgever heeft gewild.

B.15. Artikel 102 van de herstellwet is niet bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet doordat het geen recht op een uitkering voor vermindering van arbeidsprestaties met elk een vijfde toekent aan werknemers die voltijds zijn tewerkgesteld door de cumulatie van twee halftijdse betrekkingen bij twee werkgevers.

B.16. De prejudiciële vraag dient bevestigend te worden beantwoord.

B.17. Aangezien de in B.15 gedane vaststelling van de lacune is uitgedrukt in voldoende nauwkeurige en volledige bewoordingen die toelaten de in het geding zijnde bepaling toe te passen met inachtneming van de referentienormen op grond waarvan het Hof zijn toetsingsbevoegdheid uitoefent, staat het aan de verwijzende rechter een einde te maken aan de schending van die normen.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

In zoverre het het recht op een uitkering voor vermindering van arbeidsprestaties met elk een vijfde niet toekent aan werknemers die voltijds zijn tewerkgesteld door de cumulatie van twee halftijdse betrekkingen bij twee werkgevers, schendt artikel 102 van de herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Aldus gewezen in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 17 juli 2014.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

A. Alen